

Vändra Gümnaasium (Hõbe)

Ettevõtliku Kooli kvaliteedihindamise standard

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Õppeasutuse andmed

Kooli 13, Vändra, 87701

<https://www.vandragumnaasium.edu.ee/>

Aruanne kinnitatud: 06.06.2023 (Viivika Vilja)

Eneseanalüüsi koostaja/d

Marget Privits

Sandra Hunt

Kaili Salumäe

Ester Esula

Kairi Rikker

Maire Küttim

Urmas Sepp

Rangel Himmaste

Eelika Rand

Seiremeeskond

Kristel Koddala

Triin Arva

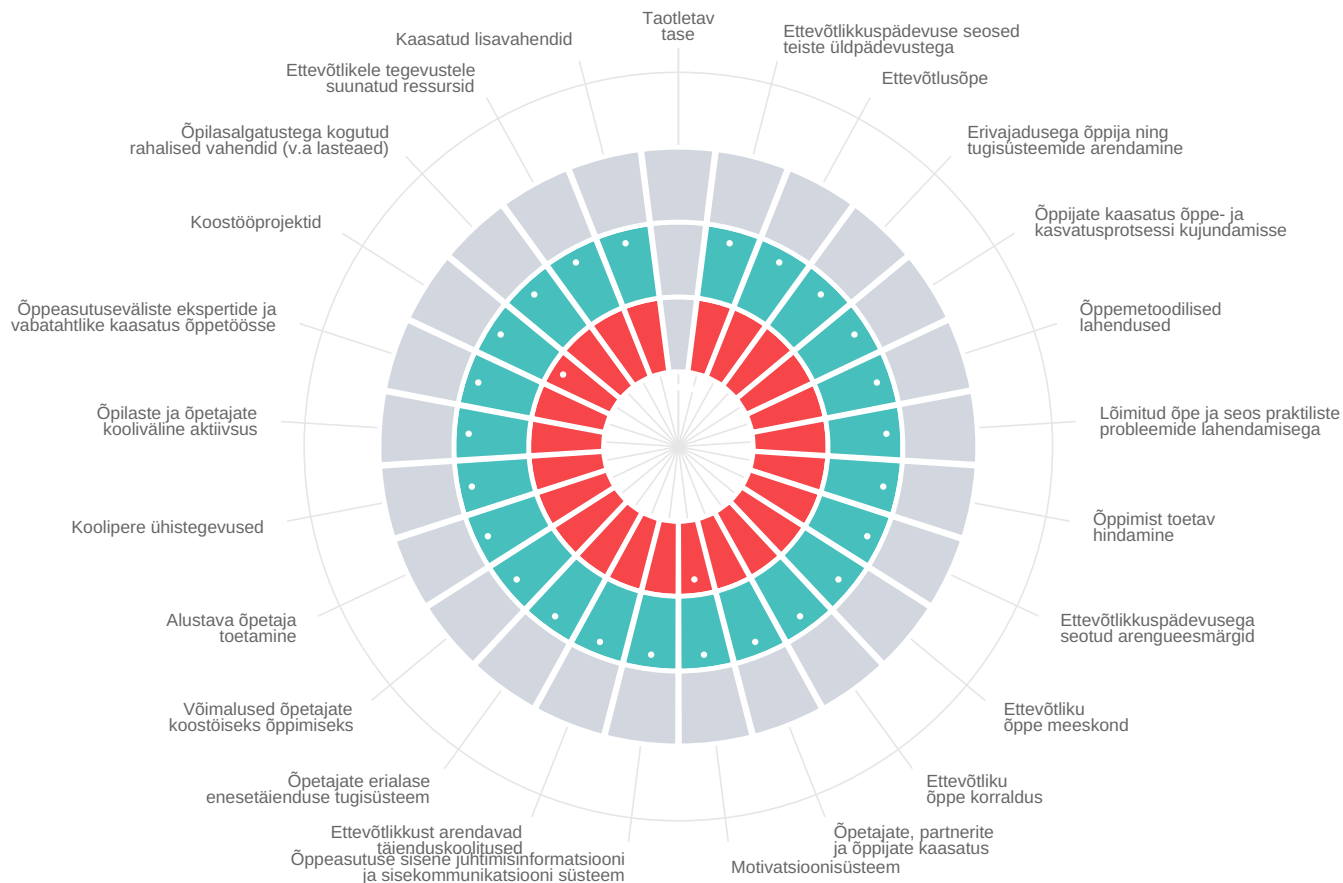
Helen Laide

Katrin Martinfeld

Kadi Kaur

Aruannet koordineeris

Viivika Vilja

Sissejuhatus

Vändra hariduselu algus ulatub juba Põhjasõja-eelsesse aega. Koolide areng on olnud sealkandis läbi aegade heitlik nagu pea kõikjal Eestis. Vändra Gümnaasium on oma asutamisest 1922 aastast kuni tänaseni kandnud 9 erinevat nime. Vändra Gümnaasiumi vana maja ehitati valmis 1913. a Vändra Rahva Hariduse Seltsi poolt kogutud rahva raha – 53 tuhande kuldrubla eest.

Täna ollakse 324 õpilase ja 73 töötajaga ainuke gümnaasiumiharidust pakkuv kool Põhja-Pärnumaal. Vändra Gümnaasiumi missiooniks on õpilaskeskses ja arengut toetavas keskkonnas tagada igale lapsele võimetekohane areng. Sellest lähtuvalt on kooli arendustegevused planeeritud õpikeskkonna kaasajastamiseks ning iga õpilase ja koolitöötaja arengu toetamiseks. Koolil on nn vana ja uus maja, õpilaskodu, kooliaed, tööõpetuse- ning arvutimaja. Kooliaia kõrval asub täismõõtmetes kunstkattega jalgpalliväljak. Kooliaed on kasutusel nii õppetöö läbi viimiseks kui ka iluaiana. Koolil on kaasaegne koolisöökla, vabaaja veetmise territoorium, suur aula ja täismõõtmetes spordisaal. Lumerohkel talvel on õpilastele kasutamiseks suusarajad ja uisuplats. Elamine kooli õpilaskodus on tasuta ja võimaldab kaugemal elaval õpilastel saada osa mitmekülgsest huviharidusest. Läbi aegade on koolis tegeletud spordi, muusika ja rahvatantsuga. Lisaks tegutseb koolis 15 huviringi. Populaarsemad on robootika ja rahvatants. Koolil on kaasaegne loodusainete labor, sisustamisel virtuaalreaalsuse klassiruum.

Vändra Gümnaasiumis on olulisel kohal õpilaste ettevõtlikkuspädevuste toetamine. Gümnaasiumiastmes õpitakse riiklikust õppekavast enam reaalseid ja toimivad loodusteaduslikud praktikumid. Pikkade traditsioonidega on majanduseõppe läbiviimine kõikides kooliastmetes. Alklassides on õpilastele kujundatud 3 õppesuunda: teadus-, spordi- ja loovsuund. Kool rakendab süsteemselt Ettevõtliku Kooli ja KiVa programme. Gümnaasistidele akadeemilise õhkkonna loomiseks on nende kasutuses eraldi õppeala, koos puhkeruumiga. Gümnaasiumisse astumisel teste ja eksameid ei korraldata. Gümnaasiumiastmes on kasutusel õpilaste õpilepingud. Õpileping on mitteformaalse õppe arvestamine õppetöö osana. Õpileping võib olla huvihariduse või töökogemuse põhine. Gümnaasistide soov arvestades on koolis pakutud erinevaid valikaineid näiteks avalik esinemine, läbirääkimiste oskused, raamatupidamine ja erinevad keeled. Valikutel puhul arvestatakse tööturu ootuse ja õpilaste huvidega.

Koolil on tegus ja toimiv tugimeeskond koos kõikide spetsialistidega sh logopeed, sotsiaalpedagoog, psühholoog. Rõhku pööratakse õpilaste ja töötajate heaolule ning püütakse toetada kogu kooliperet ning haridusliku erivajadusega õpilasi. Õpilased saavad oma ideid ja soov kutsuda ellu läbi tegevuse õpilasesinduses "JATS". Õpilasesinduse töösse saavad panustada õpilased alates 5. klassist. 2021. aasta septembrist kolis kooliruumidesse Vändra M.Lüdi nimeline muusikakool.

2016. aastal liitus Vändra Gümnaasium haridusprogrammiga "Ettevõtlik Kool".

Kooli 2018/2019 õppeaasta enesehindamise seire viidi Pärnumaa Arenduskeskus poolt läbi 2019. aasta kevad-suvel. Hinnangu tulemusena kinnitati, et kool vastab ettevõtliku õppe kriteeriumitele kõigis olulistes koolielu puudutavates valdkondades ning sai õiguse kasutada ametlikult nimetust „Baastaseme ettevõtlik kool”. Baastase kehtis 3 aastat, kuni 31.12.2022.

2023. aastal esitas kool taotluse kvaliteedimärgi vastavusseires osalemiseks ja hõbetaseme saavutamiseks. Koolis on võetud arvesse baastaseme hindamisel tehtud järgmisi ettepanekuid. Arendustegevused on planeeritud kooli strateegiadokumentidesse ja on valdavalt elu viidud. Ettevõtlikust õppest ja Ettevõtliku Kooli programm (edaspidi EVK) tutvustav materjal on kooli kodulehel. TULEM tööriistakast on õpetajatele kättesaadav MS Teamsi keskkonnas ja kooli kodulehel. Lastevanemate käsiraamat ja EVK programmi tutvustav materjal on kõigile huvilistele kättesaadav kooli kodulehel.

Vastavalt hindamisraporti ettepanekutele on teostatud:

Rahuloluküsitlused sh koolisesed, valla sisesed, riiklikud (HARNO) küsitlused, KiVa küsitlused on kättesaadavad kooli kodulehel. Neid tutvustatakse personalile ja huvi korral partneritele ja arendustegevused planeeritakse valdkondlikes tegevuskavades.

Koolituspõhimõtted on kirjeldatud ja õpetajatele kättesaadavad Teamsis. Kooli jaoks vajalikke andmeid korjatakse erinevaid keskkondi kasutades sh e-kool, Ms Teamis, Persona, Amphora, EIS, Opiq jt.

Kool on läinud üle elektroonilisele dokumendihaldusele. Valmimisel on uus kooli koduleht ja personali intranet, mis võetakse kasutusele 2023 septembris.

Jätakuvalt kaastakse õppeasutuse väliseid spetsialiste ja partnerid ning kaastakse koolielu toetamiseks lisaressursse. Koostöö huvigruppidega jätkub. Koolipersonal toetab õpilaste aktiivsust. Õpilasesindus on teadlik õpilasesinduste fondist.

Õppe- ja kasvatusprotsess

Taotletav tase

Välisseire tulemusena jõuti veendumusele, et Vändra Gümnaasium väärrib Ettevõtliku Kooli hõbetaseme kvaliteedimärgist. Koolis arendatakse ettevõtlikkuspädevust, ettevõtliku eluhoiaku kujundamine kajastub nii kooli alusdokumentides kui väljendub enamikes koostööstes tegevustes. Koolis rakendatakse ettevõtlikku töö- ja õppekorraldust ning haridusasutus on ettevõtlikkuse eestvedaja ning eeskuju regionaalses mastaabis. Toetatud on ettevõtlikusõpe kõikidel kooliastmetel, mida täiendavad mitmesugused projektid ning õpilaste omaalgatused. Ettevõtlikes ühisprojektides osalevad tavapäraselt kõik õpilased ja õpetajad. Loodud on sisukad andmebaasid, koostatud on õppe- ja kasvatus tööks vajalik dokumentatsioon ning töökorralduslikud juhendid.

Ettevõtlikkuspädevuse seosed teiste üldpädevustega

Vändra Gümnaasiumis on ettevõtlikkuspädevuse kujundamine kavandatud enamikes ainevaldkondades. Ettevõtlikkuspädevuse ja teiste üldpädevuste kujundamine on haridusasutuse dokumentatsioonis kirjeldatud. Vändra Gümnaasiumi visioon aastaks 2023

toetab ettevõtlikkuspädevuse kujundamist. Kõikides kooliastmetes on majandusõpetus, lisaks erinevad lõimingud erinevates ainevaldkondades. Koolis on teadlikult planeeritud tegevused - ettevõtlusnädal, projektinädalad, mini-minifirmad, majandusviktoriinid; kaasatakse vilistlasi ja partnereid. Õpetajad rakendavad on üldpädevuste sh ettevõtlikkuspädevuse kujundamist igapäevaselt nii aineteüleltselt kui konkreetse aine raames.

Ettevõtlusõpe

Pikaajalise süsteemse majandusõppe efektiivsust, mida toetab suur praktilise tegevuse osakaal, kinnitab ka 2023. aasal saadud tunnustus Euroopa Ettevõtlik Kool. Ettevõtlusõppe erinevates tegevustes osalevad kõik kooli õpilased. Kooli igas kooliastmes majandusõpetus, kus kasutatakse JA Eesti koostatud õppematerjale. Majandusõppe ainekava on erinevates kooliastmetes hästi kirjeldatud. Hästi toimiv mini- ja õpilasfirmade süsteem on ka maakondlikult tugevalt toetatud. Kiitus, et toetatakse ka teisi ettevõtluspädevusi edasiandvaid omaalgatusi ja tehakse koostöö ettevõttega OÜ Valley.

Erivajadusega õppija ning tugisüsteemide arendamine

Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord on õppekavas kirjeldatud. Koolis olemas vajalik tugipersonal. Erivajadusega sh andekate õppijate märkamise ja toetamise mehhanismid on kirjeldatud ning leitav kooli veebilehelt, lisatud spetsialistide tööülesanded ning kontaktid. Kool pakub andekatele õppijatele erinevaid võimalusi, aga soovitage välja töötada andekate õpilaste toetamise juhised/korra (Noppe-rühmad). Tavaklasside kõrvale on loodud väikeklassid. Olemas tasemerühmad.

Aruandes võiks välja tuua andekate õpilaste tulemuste % , kuidas täpsemalt tuvastatakse erivajadustega õppija ja on teostatud andekate laste toetamine, kas õpilasel on olemas tugi nii sotsiaalsuse kui ka oma ande arendamiseks. Kas ja kuidas on õpilased osalenud olümpiaadidel, võistlustel, konkurssidel ning milline on trend. Tähelepanu pöörata kvaliteedi ühtlustamisele Ukraina laste õpiprotsessi toetamisel.

Õppijate kaasatus õppe- ja kasvatusprotsessi kujundamisse

Kool kasutab õppijate kaasamiseks õpilaste küsitlusi. TULEMI rakendamine õppetöösse tundub olevat igapäevane praktika. Vaadeldud tundides oli hästi teostatud tunnieesmärgi seadmine ning õpilase enesehinnang selle saavutamisele. Kiiduväärt on tagasisidekaartide süsteem ning see, kuidas on õpilasel võimalik tunnustada teist õpilast.

Suurepärase on võimalus gümnaasiumi kursuste ja Tartu Ülikooli nn ainepunktide korjamine. Huviringis osalemise arvestamine gümnaasiumi kursuseks tõstab kindlasti õpilase motivatsiooni.

Aruandes võiks välja tuua, kas arenguestlus on ka võimalus õppijate kaasamise.

Õppemetoodilised lahendused

Õpetajad on koostanud märkimisväärse hulga õppematerjale, eriti just loodus- ja reaalinetes. Tuleviku soovitusteks kaasata ka humanitaar- ja sotsiaalinete õpetajaid ja klassiõpetajaid. Futuclass on põnev õppemetoodiline väljund.

Intervjuudest selgus, et mõttelaadi muutus on alles toimumas. Õpetajatel on häid mõtteid, nad soovivad olla rohkem kaasatud, üha enam panustada ja kogemusi jagada. Siinkohal on koolil arenguruumi.

Lõimitud õpe ja seos praktiliste probleemide lahendamisega

Erinevate õppeainete lõiming on eesmärgipärane, toimub kõikides kooliastmetes. Koostöös partneritega viiakse läbi praktilisi tegevusi, sh projektinädalaid, kogemuspäevi, koostööd Pärnu-Jaagupi Põhikooliga. Lõimitud õppe kui õppevormi rakendamist õpetaja poolt ja selle igapäevasuses võis seirekomisjon veenduda loodusõpetuse ainetunnis. Loodi loovalt seoseid praktilise eluga ning haarati õpilasi kaasa mõtlema ning mõtteid avaldama, teooriaga seostama.

Samas erinevate aineõpetajate koostegutsemist lõimitud õppe raames tundub siiski vähe. Küll on näha, kuidas aineõpetaja lõimib teisi valdkondi oma ainesse ja tehakse koostööd projektide osas, aga julgustada võiks süsteemi, kus aineõpetajad lepivad omavahel lõimõppe teostamises kokku mingite konkreetsete teemade raames. Ettepanek jätkata ja luua kõiki kooliastmeid ja aineid kaasav lõimingute süsteem.

Õppimist toetav hindamine

Õpilase arengu toetamise ja hindamise korraldus põhikooliastmes on kirjeldatud kooli õppekavas. Märkimist väärib I kooliastme Vändra Gümnaasiumi päevik õpilase enesehindamise oskuse arendamiseks. Hindamisel kasutatakse mitmekesiseid hindamismeetodeid (nii suuliselt kui kirjalikke, projektitööd, esitlusi jt). Hõbetase eeldab, et kooli hindamissüsteem on piirkondlikuks eeskujuks ja seda süsteemi jagatakse.

Parentusvaldkonnana mõelda läbi kuidas ja millistel viisidel jagada kogemust piirkonna koolidega ning kuidas toimub õpilaste, vanemate teavitamine hindamise korraldusest igas õppeaines (suuliselt, kirjalikult vms).

Eestvedamine ja juhtimine

Ettevõtlikkuspädevusega seotud arengueesmärgid

Ettevõtlikkuspädevusega seotud arengueesmärgid kajastuvad kooli arengukavas ja kooli õppekavas. Välja võiks tuua, kuidas on eelnevaid tegevusi analüüsitud.

Ettevõtliku õppe meeskond

Koolis on toimiv ettevõtliku õppe meeskond, olemas tegevuskava. Meeskond toetab õpetajaid TULEMi rakendamisel õppetöösse. Väga hästi on näha, kuidas kogukond on kaasatud ning toimub maakonnas karjääri- ja ettevõtlusõpetajate võrgustumine.

Aruandes võiks välja tuua, kas meeskond teeb sisekoolitusi, kuidas toimuvad kogemuste jagamised kooli teistele õpetajatele ettevõtliku õppe rakendamise osas ning kuidas on korraldatud andmete kogumine.

Ettevõtliku õppe korraldus

Ettevõtliku õppe korraldus kajastub kõigis koolikorralduslikes dokumentides, sh ettevõtliku õppe tegevuskavas, arengukavas, õppekavas jne. Kooli veebilehel on olemas alajaotus Ettevõtliku Kooli haridusprogrammi ja ettevõtlusõppe info jagamiseks. TULEMi rakendamist toetatakse teadlikult kaasates suuremat osa õpetajakonnast.

Intervjuudest selgus, et koostööpartnerid ei ole informeeritud ettevõtlusõppe rakendamisest. Parendusvaldkonnana informeerida koostööpartnereid ettevõtlusõppe rakendamise kohta ning lahti kirjutada, kuidas on toimunud ettevõtliku õppe arendustöö.

Õpetajate, partnerite ja õppijate kaasatus

Personali ja õpilaste kaasamine on vähemalt 75%. Õpilasesinduse esindatud õppenõukogus on väga hea näide õpilaste kaasamisest, juhtkonna ja õpilasesinduse kokkusaamised samuti.

Aruandes võiks tuua näiteid, kuidas kaasatakse lapsevanemaid ja teisi partnereid koolielu muudatavatesse küsimustesse. Selgitada, mis roll on klassivanematel, kuidas on lastevanemate ja partneritega koostöö korraldatud?

Motivatsioonisüsteem

Motivatsioonisüsteem tunnustab õpetajaid ja õpilasi, toimuvad koolimeeskonna ühisüritused. Koolil ei ole enda tunnustamise korda, tegutsetakse Põhja-Pärnumaa valla tunnustamise korra alusel. Siinkohal võiks mõelda, kas oleks vajadus kooli tunnustamise korra järele.

Intervjuudest selgus, et Liikuma Kutsuv Kool on rohkem ühe õpetaja korraldatav.

Parendusvaldkonnaks on partnerite ja lapsevanemate motiveerimine. Kodulehe alamleht „Tunnustame“ on aastast 2016. Järgneval hindamisperioodil välja töötada Väandra Gümnaasiumi hindamisüsteem (õpilased, personal, partnerid, lapsevanemad), olles eeskujuks teistele ja tuues välja, mis on Väandra Gümnaasiumis teistmoodi või erilist. Kirjutada lahti, kuidas on jagatud kogemusi motivatsioonisüsteemi kohta.

Õppeasutuse sisene juhtimisinformatsiooni ja sisekommunikatsiooni süsteem

Sisekommunikatsiooni süsteemi kasutavad nii õpilased, lapsevanemad kui personaal aktiivselt. Suurepärase näide on Väandra Gümnaasiumi suhtlemise tava.

Professionaalse arengu toetamine

Ettevõtlikkust arendavad täienduskoolitused

Koolil on olemas töötajate koolituspõhimõtted ning need on töötajatele kättesaadavad. Kolme aasta jooksul on toimunud arvestatav hulk koolitusi, mis toetavad õpetajate uusi kirjaoskusi ja võtmepädevusi.

Edaspidi välja tuua, kas ja missugusel määral toimuvad koolis sisekoolitused ja kogemuste jagamine ning kui paljud õpetajad on osalenud rahatarkuse mentorklubis. Kindlasti panna enam rõhku ise koolitamisele - sisekoolitused kolleegidele.

Õpetajate erialase enesetäienduse tugisüsteem

Hindamiskriteerium näeb ette, et õpetajatest 50% kasutab koolitusfondi igal aastal, mitte keskmiselt hindamisperioodi jooksul. Koolituspõhimõtetes on kirjas töötajate koolitustel osalemise kokkulepped, aruandlus jne. Õpetajad on teadlikud koolitusfondist ja muudest toetustest. Järgmisel hindamisperioodil ootaks analüüsi toimumismehhanismide vajalikkuse kohta.

Võimalused õpetajate koostöiseks õppimiseks

Koolis on loodud võimalused õpetajate koostöiseks õppimiseks, õpetajavahetus on toimunud. Uuel hindamisperioodil soodustada aina enam õpetajate koostöiseid võimalusi, leida päevaplaanis koostööaeg, kus õpetajad saaksid koostöiselt planeerida löiminguid jm ettevõtlikkuspädevust toetavaid tegevusi. Luua rohkem võimalusi koostööks koolidega rahvusvahelisel tasandil ning teha põhjalikum analüüs, kus on näha kasvav trend.

Alustava õpetaja toetamine

Persona kasutusele võtuga loob kool loodetavasti hea uue töötaja sisseelamise töövahendi. Praegune voldik on väga kompaktne ja kõik vajalik ühes flaiiris. Samas flaiier ei ole piisav. Intervjuudest selgus, et õpetaja saab abi vanematelt olijatelt küsimise peale.

Sisseelamisprogramm / mentorsüsteem vajab arendamist. Uuel hindamisperioodil töötada välja konkreetne alustava õpetaja mentorlusprogramm, kaasata koolis töötavaid mentorprogrammi läbinud õpetajaid. Juurde lisada analüüs, kui tõhusaks ja toimivaks alustav õpetaja tugimeetmeid peab.

Koolipere aktiivsus ja mõju kogukonnas

Koolipere ühistegevused

Lüdig saali projekt on suurepärase võimaluse õpilastel saada kogemus nn päris elust. Õpilasesindus JATS on väga aktiivne ühisürituste korraldaja. Õpilaste kaasatus ja korraldatud ürituse hulk on märkimisväärne. Koolis tegeletakse teadlikult kiusamise ennetamisega.

Õpilaste ja õpetajate kooliväline aktiivsus

Õpilased on kooliväliselt aktiivsed - osaletakse olümpiaadidel, Ettevõtliku Kooli edulugude konkursil, teadusprojektides, spordivõistlustel, omaloomingukonkurssidel, koolivälistes huviringides osaleb 65% õpilastest. Kogemuse jagamist vääriv tegevus on Narva Kesklinna Gümnaasiumi õpilaste keeleõppe toetamine. Õpetajate kooliväline aktiivsus tundub olevat suurem kui 25% - huviringid, ettevõtlikus, aineühendused jne. Hea on tõdeda, et Vändra Gümnaasium jagab oma kogemusi nii Ettevõtliku Kooli kui ka Kiusamisvaba Kooli programmi rakendamisel. Arendustegevusena võiks kavandada tegevusi ja võimalusi õpilasvahetuseks.

Õppeasutuseväliste ekspertide ja vabatahtlike kaasatus õppetöösse

Ekspertide kaasamise vallas on koolil suurepärased kogemused. Kooli arengukava eesmärk 3 - huvigruppidega koostöö on tihe ja tõhus. Huvigrupid on kaasatud õppija ja kooli arengu toetamisel. Aruandele lisada juurde partnerite kaardistus

Koostööprojektid

Koostööprojekt on koolil Valley OÜga. Parendusvaldkonnana lisada aruandele juurde tõendusmaterjal ning info, missuguste projektide algatajad on õpilased.

Ressursid

Õpilasalgatustega kogutud rahalised vahendid (v.a lasteaed)

Õpilasalgatustega on kogutud koolile märkimisväärne summa - 4469,91 eurot. Kool toetab õpilasesindust JATS, kes on oma tegemistega eeskujuks kaasõpilastele. Õpilasesinduse mentoriteks on Ettevõtliku Kooli koordinaator, sotsiaalpedagoog ja I kooliastme õpetaja. Kindlasti võiks ära märkida mini-minifirmade ja õpilasfirmade ettevõtlustegevusest teenitud kasumi.

Ettevõtlikele tegevustele suunatud ressursid

Ettevõtlikele tegevustele suunatud ressursid vastavad hõbetasemele esitatud määras. Hea on tõdeda, et õpilasesinduse raha kasutamine on läbi mõeldud ja põhjendatud.

Kaasatud lisavahendid

Vändra Gümnaasium on väga aktiivselt ja tulemuslikult kaasanud lisavahendeid, mida on kasutatud õppeprotsessi läbiviimiseks, nt KIKi õppeprogrammid, kaasaegse ja uuendusliku õppevara (HARNO, ProgeTiiger jne) ning õppevahendite soetamiseks. Õpilaste omaalgatusi toetab MTÜ - rahvatants, mälumängud, võistlused). Töö lisavahendite kaasamise osas väärrib kuldtaset.